TÁJÉKOZTATÓ

a *nyomástartó berendezés kezelője*

hatósági jellegű képzés (képesítő képzés) szakmai követelményeiről, a jóváhagyásra benyújtandó képzési program tartalmáról és a hatósági eljárásról

A képesítő képzés célja, hogy a hatósági jellegű képzést elvégző szakember – korábbi szakmai tapasztalatára és kompetenciáira alapozva – megszerezze *a nyomástartó berendezések, a töltő berendezések, a kisteljesítményű sűrített gáztöltő berendezések műszaki-biztonsági hatósági felügyeletéről és az autógáz tartályok időszakos ellenőrzéséről szóló 2/2016. (I. 5.) NGM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. számú mellékletét képező Műszaki Biztonsági Szabályzatban* meghatározott **nyomástartó berendezés kezelője** munkaterülethez tartozó legjellemzőbb feladatkörök betöltéséhez szükséges ismereteket. A cél elérése érdekében el kell sajátítani a munkakörben elvégzendő feladatokat, fejlesztenie kell az azokhoz szükséges kompetenciát (alkalmazott szakmai ismeretek, szakmai készségek, képességek, személyes, társas és módszerkompetenciák).

1. A képzési programnak a szakmai követelményekkel összhangban tartalmaznia kell:

a) a képzés megnevezését és célját,

b) a szakképesítés munkaterületét és a képzés során megszerezhető kompetenciát,

c) a képzésbe való bekapcsolódás és részvétel feltételeit,

d) a tervezett képzési időt,

e) a képzés formájának meghatározását (jelenléti képzés),

f) a tananyag egységeit, azok célját, tartalmát, terjedelmét és a tananyagegységekhez rendelt elméleti és gyakorlati óraszámot,

g) a maximális csoportlétszámot,

h) a képzésben részt vevő teljesítményét értékelő rendszernek a leírását,

i) a képzésről, a képzés egyes tananyagegységeinek elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltételeit,

j) a képzési program végrehajtásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket, valamint

k) a képzéshez kapcsolódó egyéb speciális feltételeket és ezek biztosításának módját.

2. A szakképesítés munkaterületének rövid leírása

2.1. A nyomástartó berendezés kezelője

a) elvégzi a Rendelet hatálya alá tartozó nyomástartó berendezések folyamatos üzemeltetését;

b) biztosítja a működés és az üzemi folyamatok feltételeit.

2.2. A szakképesítéssel rendelkező képes:

a) előkészíteni a technológiai előírások szerinti gyártási munkafolyamatot,

b) beállítani, beállíttatni a technológiai utasításban előírt paramétereket, kezelni a számítógépes programokat,

c) a technológiai előírás szerint a termelésben tevékenyen részt venni,

d) a technológiai előírások szerint szállítani és tárolni a felhasznált és legyártott anyagokat, félkész- és késztermékeket,

e) vészhelyzetben intézkedni a felügyelete alá tartozó termelő rendszer vagy gépek biztonságos leállításáról, és a szükséges intézkedések megtételéről,

f) dokumentálni és ellenőrizni a berendezések biztonságos működését,

3. A képzés során fejlesztendő kompetenciák:

a) alapkompetenciák: kiemeli a lényeget, visszaadja az olvasottakat, megérti az olvasottakat, szöveget leír, felismeri az alapvető összefüggéseket, használja a négy számtani alapműveletet, számológépet használ, mértékegységeket átvált, a hibás eredményt felismeri, az eredmény nagyságrendjét megbecsüli,

b) info-kommunikációs kompetenciák: megérti a kapott információkat, kérdéseket tesz fel, válaszokat ad, megfogalmazza a véleményét, megérti mások kommunikációját, figyelembe veszi mások véleményét,

c) szakmai kompetenciák: egyszerű szöveges vázlatot készít, egyszerű rajzvázlatot készít, alapvető rajzeszközöket használ, méréseket végez, felismeri a sík és térbeli alakzatokat, színjelzéseket értelmez, rajzot értelmez,

d) döntési felelősség kialakulása,

e) problémamegoldó-képesség fejlesztése,

f) csapatmunkában való részvétel,

g) kommunikációs készség fejlesztése,

h) határozottság fejlesztése,

i) műszaki szemlélet fokozódása,

j) gazdaságossági szemlélet kialakulása.

4. A képzési idő, a képzés formája, csoportlétszám

4.1. A képzés részletes szabályait a képzést szervezőnek tanulmányi szabályzatban kell rögzítenie. A képzési időket úgy kell meghatározni, hogy a műszaki alapismereteket és a szakmaspecifikus ismereteket, valamint az elméleti és a gyakorlati képzés időtartamát a képzés céljához igazodva, arányos megoszlásban foglalja magában. A gyakorlati képzés 3x8 óránál kevesebb nem lehet. Az összes képzési idő legalább 80 óra.

4.2. A képzés **kizárólag jelenléti képzés** keretében végezhető (csoportos képzés, egyéni felkészüléssel). A szervező gondoskodik a vizsga követelményeihez igazodó felkészítő anyag elkészítéséről.

4.3. A csoportlétszám felső határa: 30 fő

5. A képzés témakörei

5.1. Elméleti képzés (legalább 56 óra)

Az elméleti képzés fő témakörei a minimális óraszámok feltüntetésével az alábbiak. A benyújtandó képzési programban a fő témakörök tanóránkénti bontásban részletezendők.

Jel	Témakör	Tanóra (min.)
1	A nyomástartó rendszerekkel kapcsolatos jogi szabályozás	8
2	A nyomástartó rendszerekben lejátszódó főbb technológiai folyamatok	4
3	A technológiákhoz kapcsolódó vegyipari berendezések és paramétereik	8
4	A nyomástartó rendszerek leggyakoribb meghibásodásainak, károsodásainak elemzése	8
5	A vegyipari folyamatok műszerezése	4
6	A nyomástartó berendezések védelmi rendszerei	4
7	A korrózió fajtái, korróziós károsodások, védekezés a korrózió ellen	4
8	Karbantartási, javítási módszerek	4
9	Személyi munkavédelmi eszközök és magatartási szabályok az üzemi területen	4
10	Nyomástartó berendezések vizsgálati módszerei	6
11	Karbantartási stratégiák, kockázatelemzés	2

5.2. Gyakorlati képzés (legalább 24 óra)

5.2.1. Rutin kezelési műveletek elsajátítása, gyakorlása (legalább 16 óra)

5.2.2. Rutin hibajavítási műveletek gyakorlása (legalább 8 óra)

6. A képzésen való részvétel és a szakképesítés megszerzésének szakmai feltételei

6.1. Alsó korhatár: betöltött 18. életév.

6.2. Egészségügyi alkalmasság

Egészségügyi alkalmasságával kapcsolatban a résztvevő vagy munkáltatója írásban nyilatkozik arról, hogy jogszabályban megfogalmazott, illetve a munkakör betöltéséhez szükséges speciális alkalmassági igazolásokkal rendelkezik.

6.3. A tanfolyami felvétel feltételei

Legalább alapfokú iskolai végzettség; szakirányú szakmai képzettség; legalább 3 hónapos igazolt szakmai tapasztalat nyomástartó berendezést kezelő szakember mellett. (Példák szakirányú szakmai képzettségre: hegesztő, lakatos, forgácsoló, műszerész, villanyszerelő; speciális képzettségek, pl. tűzoltó.)

6.4. A tanórákon való részvétel kötelező, a teljes óraszám 20 %-ánál magasabb arányú hiányzás esetén a képzést meg kell ismételni.

6.5. A szakképesítés megszerzésének feltételei az írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsga eredményes teljesítése a hatósági jellegű képzés felügyeletét ellátó hatóság és a Magyar Tartálytechnikai és Nyomástartó Berendezés Szövetség vizsgabizottsága előtt.

7. A képzési helyekre vonatkozó követelmények

7.1. Szakmai képzést az a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény szerinti felnőttképzési tevékenység végzésére szóló engedéllyel rendelkező szervezet végezhet, amely

a) rendelkezik jogosultsággal a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet 1. mellékletében, vagy a nemzeti fejlesztési miniszter ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 35/2016. (VIII. 31.) NFM rendelet 1. mellékletében felsorolt, „Gépészet” szakmacsoportba tartozó szakképesítések bármelyikének megszerzését biztosító képzés szervezésére;

b) rendelkezik a hatósági jellegű képzés felügyeletét ellátó hatóság által jóváhagyott képzési programmal;

c) rendelkezik oktatási segédanyagokkal, vagy ezek felhasználására vonatkozó szerződéses jogosultsággal.

7.2. A képzési helynek megfelelő személyi, tárgyi és szervezeti feltételekkel kell rendelkeznie mind az általános, mind a szakterületi képzéshez. A képző szervezetnek rendelkeznie kell mindazokkal a szemléltető, bemutató, gyakorló és mérőeszközökkel, amelyek a tantervben foglalt anyag elsajátításához szükségesek. Ha saját tulajdonú eszközök nem állnak rendelkezésre, a képző szervezetek azokat szerződéses, vagy partner kapcsolataik révén biztosíthatják.

7.3. A hatósági jellegű képzésen oktató az lehet, aki felsőfokú műszaki (mérnöki) végzettséggel, és a képzés célja szerinti szakterületen legalább 5 év gyakorlattal rendelkezik, illetve eseti témakörönként technikusi végzettséggel, és a képzés célja szerinti szakterületen legalább 5 év gyakorlattal rendelkező személy is lehet egy-egy szakmai témakör előadója.

7.4. A képző szervezet legalább 8 nappal a képzés megkezdése előtt az alábbi adatok elektronikus megküldésével értesíti a vizsgaszervezőt (Magyar Tartálytechnikai és Nyomástartó Berendezés Szövetség):

a) órarend, az egyes témakörök megnevezésével és időbeosztásával, valamint az előadók nevével,

b) a képzés időpontja és helyszíne,

c) a hatósági jellegű képzés felügyeletét ellátó hatóság által jóváhagyó döntésének azonosítója,

d) a résztvevők névsora, vizsga jelentkezési lapja, a szakirányú iskolai végzettséget igazoló oklevél (oklevelek) másolata, a szakirányú szakmai gyakorlat igazolása, a nyomástartó berendezést kezelő szakember mellett szerzett legalább 3 hónapos szakmai tapasztalat igazolása, az egészségügyi alkalmasság igazolása, egyéb igazolások

7.5. A képző szervezet a képzés befejezésekor, de legalább 15 nappal a vizsga tervezett időpontja előtt

a) értesíti a vizsgaszervezőt a vizsga tervezett időpontjáról,

b) nyomtatott formában átadja a 7.4. pontban felsorolt dokumentumokat,

c) megadja a kérdező tanárok nevét és elérhetőségét,

d) elektronikusan szerkeszthető formában átadja a képzéshez kapcsolódó szóbeli, írásbeli és gyakorlati vizsgakérdéseket tartalmazó javaslatot. A vizsgakérdésekkel kapcsolatban a vizsgaszervező észrevételt tehet.

7.6. A 7.4.-7.5. pontban feltüntetett követelmények felveendők a képzési program megfelelő részébe.

7.7. Az előírt adatok hiánytalanságának ellenőrzéséért a képzés szervezője felel, és dönt a képzésre való felvételről. Az érintett személy képzésre történő felvételével kapcsolatban a vizsgaszervező észrevételt tehet. Helytelen vagy valótlan adatok közlése az érintett személyre vonatkozóan a vizsga eredményének megsemmisítését eredményezheti, adott esetben a korábban kiállított bizonyítványt vissza kell vonni.

7.8. A vizsga során a vizsgabizottságot kérdező tanárok és írásbeli vizsga felügyelő segíti, akiket a képzés szervezője bíz meg.

7.9. A képzés szervezője szükség szerint vizsgahelyszínt biztosít.

8. A vizsga

8.1. A vizsgaszervezés szabályait a vizsgaszervezőnek (Magyar Tartálytechnikai és Nyomástartó Berendezés Szövetség) szabályzatban kell rögzítenie.

8.2. A hatósági jellegű képzés vizsgáján vizsgáztató az lehet, aki felsőfokú műszaki (mérnöki) végzettséggel, és a képzés célja szerinti szakterületen legalább 5 év gyakorlattal rendelkezik.

8.3. A vizsgára legkorábban a képzés befejezését követő 2 hét elteltével kerülhet sor. A képzés elvégzését, valamint a vizsga letételét követően nyomástartó berendezés kezelője megnevezésű képesítés (bizonyítvány) szerezhető.

8.4. A vizsgát vizsgabizottság bírálja el. A vizsgabizottságot elnök vezeti. Az elnök kijelölését a vizsgaszervező kéri a képzés felügyeletét ellátó hatóságtól legalább 8 nappal a vizsga megtartása előtt. A vizsgabizottság tagjait és a vizsga jegyzőjét a vizsgaszervező delegálja.

8.5. A vizsga részei és dokumentumai

8.5.1. A vizsga gyakorlati, írásbeli és szóbeli részből áll.

8.5.2. Gyakorlati vizsgatevékenység

A gyakorlati vizsga célja annak megállapítása, hogy a jelölt rendelkezik-e a szakmai gyakorlatának igazolásában, illetve a tanfolyami képzés során megszerzett ismeretekkel.

8.5.3. Írásbeli vizsgatevékenység

Az adott szakképesítésre vonatkozó, a vizsgaszervező által készített, a hatóság által jóváhagyott feladatlap kitöltése.

8.5.4. Szóbeli vizsgatevékenység

Válaszadás a tematikához kapcsolódó, a hatóságnak bejelentett tételsorokból húzott szóbeli vizsgakérdésekre.

8.6. A vizsga eredményét 1-től 5-ig osztályzattal és megfelelt vagy eredménytelen minősítéssel kell ellátni. Sikeres vizsga esetén az értékelést a bizonyítványba be kell jegyezni.

8.7. A vizsgaszervező a vizsgáról jegyzőkönyvet köteles vezetni. A vizsga jegyzőkönyvét és az eredmények összesítését a vizsgaszervező – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – legalább 5 évig köteles megőrizni és az ellenőrzés során a képzés felügyeletét ellátó hatóság számára bemutatni.

8.8. A képzés és a vizsga eredményes teljesítését követően a képesítés megszerzője számára a vizsgaszervező a képzés felügyeletét ellátó hatóság által jóváhagyott minta szerint készíti elő a kiállítandó vizsgabizonyítványt.

8.9. A képzés és a vizsga eredményes teljesítéséről kiállított bizonyítvány érvényessége 5 év. Az érvényesség továbbképzés elvégzése és vizsga letétele után 5 évente meghosszabbítható.

8.10. A vizsgaszervező a kiállított és visszavont (érvénytelenített) vizsgabizonyítványokról nyilvántartást vezet, és biztosítja a nyilvántartás naprakész voltát. A vizsgaszervező a nyilvántartást ellenőrzés alkalmával a képzés felügyeletét ellátó hatóság számára köteles bemutatni, illetve rendelkezésre bocsátani. A hatósághoz benyújtott, név szerint meghatározott személyre vonatkozó kérésre a nyilvántartást vezető nyilatkozik arról, hogy a megnevezett személy rendelkezik-e érvényes bizonyítvánnyal.

9. Hatósági eljárások a továbbképzés jóváhagyásával és felügyeletével kapcsolatban

9.1 A hatósági jellegű képzés szervezése iránti jóváhagyás iránti kérelmet – *a Budapest Főváros Kormányhivatalának egyes ipari és kereskedelmi ügyekben eljáró hatóságként történő kijelöléséről, valamint a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 365/2016. (XI. 29.) Korm. rendelet* 13. § (3) bekezdés k) pontjában kijelölt – Budapest Főváros Kormányhivatala bírálja el. A kérelmet a hatóság által rendszeresített nyomtatványnak megfelelő adattartalommal és az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) 2018. január 1-jétől alkalmazandó, 9. § (1) bekezdés aa) alpontja alapján elektronikusan kell benyújtani. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 46. § (2) bekezdése értelmében a hatóság a kérelmet visszautasíthatja, ha azt nem az előírt formában terjesztették elő.

9.2. A feltételeknek megfelelő kérelmező és kérelem esetén a hatósági jellegű képzés felügyeletét ellátó hatóság jóváhagyja és nyilvántartásba veszi a képzést. A jóváhagyás és nyilvántartásba vétel a döntés napjától számított három évig hatályos. Az országosan egységes követelményrendszer érvényesítése érdekében a hatóság javasolhatja a már korábban jóváhagyott képzési program módosítását.

9.3. A hatóság által a nyilvántartásba vett képzésekről vezetett – nem közhiteles – nyilvántartás tartalmazza a képző szervezet megnevezését és székhelyének címét, a hatósági jellegű képzési tevékenység megnevezését, a képzés hatályosságát, a jóváhagyás ügyiratszámát.

9.4. A hatóság részére bejelentett képzési eseményekről vezetett – nem közhiteles – nyilvántartás tartalmazza a képző szervezet megnevezését, a képzés tárgyát, helyszínét, kezdő- és zárónapját, időtartamát, a vizsgaszervező megnevezését, valamint a vizsga helyszínét és napját.

9.5. A kérelemre induló hatósági eljárás illetéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 29. § (1) bekezdése alapján 3 000,- Ft (általános tételű eljárási illeték). Az eljárási illeték megfizetésére a) az eljárás kezdeményezésekor (előzetesen) ab) banki átutalás útján a Magyar Államkincstárnál vezetett **10032000-01012107-00000000** számú számla javára, valamint az átutalási megbízás közlemény rovatában az „Illeték” szó, az eljárás és az ügyfél megnevezésének feltüntetésével, a kérelemhez az átutalás igazolását csatolva, vagy b) utólagosan – a jogszabályi és technikai feltételek megléte esetén – az elektronikus fizetési és elszámolási rendszeren (EFER-en) keresztül, internetes bankkártyás (VPOS) fizetéssel van lehetőség.

9.6. A hatósági jellegű képzés felügyeletét ellátó hatóság rendszeresen ellenőrzi a jóváhagyás feltételeinek meglétét. Amennyiben a hatóság az ellenőrzés eredményeként megállapítja, hogy a jóváhagyás egy vagy több feltétele nem teljesül, érvénytelenítheti az adott képzés eredményeit, helyesbítő intézkedést rendelhet el, és törölheti a képzést a nyilvántartásból.

9.7. Az Ákr. 116. § (4) bekezdés a) pontja értelmében nincs helye fellebbezésnek. A döntés véglegessé válása után, amennyiben az ügyfél a hatóság döntését sérelmesnek találja, akkor a székhelye szerint illetékes Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál nyújthat be keresetet 30 napon belül.

9.8 A kitöltött e-nyomtatvány kérelmet és annak mellékleteit a hatóságunk részére Ügyfélkapun keresztül az E-ügyintézési tv. előírása szerint kell benyújtani. A kérelem Ügyfélkapun keresztüli benyújtásának módjáról a http://mkeh.gov.hu/E-ugyintezes/eNyomtatvanyok címen részletes tájékoztatást talál. Ugyanezen a címen találhatók az alkalmazandó e-nyomtatvány űrlapok is.